

कृष्णमन्यद्भुरितः सम्भरन्ति” इति । स्वकीयं रूपं करोति प्रादुर्भवतीति यदस्ति ‘तत्’ एतत् प्रादुर्भूतं ‘रूपं’, ‘मित्रस्य’, ‘वरुणस्य,’ तदुभयोपलक्षितस्य सर्वस्य जगतः, ‘अभिचक्षे’ अभितो दर्शनाय सम्पद्यते, ‘अस्य’ सूर्यस्य, ‘अनन्तं पाजः’ अत्यधिकं रश्मिजालरूपं, ‘अन्यत्’ वक्ष्यमाणपेक्षया पृथगेव भूत्वा, ‘रुशत्’ दीप्यते, मध्याह्नकाले अपि केन तेजसा प्रकाशते । अत एवान्यत्रास्मात्, बृहस्पतेर्मध्यं दिनः । तत् पुण्यं तेजसाहः । तस्मात्तर्हि तेच्छिण्णं तपतीति । ‘अन्यत्’ पूर्वोक्तात् मध्यन्दिनात् पृथगेव, रात्रौ ‘कृष्णं रूपं’, ‘हरितः’ सूर्यस्याश्वाः, ‘सम्भरन्ति’ सम्पादयन्ति । एतेऽश्वा यदा मेरोः पश्चिमभागे गच्छन्ति तदानीमत्र कृष्णं रूपं सम्पद्यते ॥

अथ हविषः पुरोऽनुवाक्यामाह । “अद्या देवा उदिता सूर्यस्य । निरः हसः पिपृतान्निरवद्यात् । तन्नो मित्रो वरुणो मामहन्ताम् । अदितिः सिन्धुः पृथिवी उत द्यौः” [२] इति । हे ‘देवाः’, ‘अद्य’ अस्मिन्दिने, ‘सूर्यस्य’, ‘उदिता’ उदितेन, उदयेन, अस्मान् ‘अः हसः’ पापात्, निष्कृष्य ‘पिपृतात्’ पालयत, तथा ‘अवद्यात्’ लौकिकादपि द्वेषान् निष्कृष्य ‘पिपृतात्’ पालयत, ‘तत्’ युष्माभिः क्रियमाणमस्मत्पालनं, ‘मित्रादयः सर्वे देवाः’ ‘मामहन्तां’ अतिशयेन पूजयन्तु, अनुमोदन्तामित्यर्थः । ‘सिन्धुः’ नदविशेषः, समुद्रो वा, ‘उत’-शब्दः समुच्चयार्थः ॥

अथ हविषो याज्यामाह । “दिवो रुक्म उरुचक्षा उदेति ।